

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

05 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte: Timofti Vladimir,

judcători: Toma Nadejda și Boico Victor

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 noiembrie 2017, în cauza penală privindu-l pe

Șelencov Fiodor XXXXX, născut la XXXXX, originar din XXXXX, domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 14.09.2017 – 12.10.2017;

Instanța de apel: 06.11.2017 – 27.11.2017;

Instanța de recurs: 15.02.2019 – 05.06.2019;

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, (sediul Central) din 12 octombrie 2019, în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, Șelencov Fiodor a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 269 Cod penal fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de 1 (unu) an închisoare.

În baza art. 90 Cod penal a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate pe un termen de probă de 1 (unu) an.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut, că inculpatul Șelencov Fiodor fiind în stare de ebrietate alcoolică grad avansat, la data de 27.06.2017 aproximativ la ora 23.40, conducând ciclomotorul de model „Corsa Sonic”, fără numere de înmatriculare, cu capacitatea cilindrică de 49,5 cm³ și, deplasându-se pe str. Spicului din direcția str. Ialoveni spre șos. Hâncești mun. Chișinău, exprimând neatenție față de trafic și încredere exagerată în sine, a încălcat cerințele Regulamentului Circulației Rutiere, Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr.357 din 13.05.2009 și anume: prevederile pct. 3 al Regulamentului Circulației Rutiere, în conformitate cu care „participanții la trafic sunt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului prevederile pct.10

alin. (1) lit. b) al Regulamentului Circulației Rutiere, în conformitate cu care, „persoana care conduce un vehicul trebuie:...b) să posedे cunoștințe și să execute cerințele prezentului regulament, precum și să posedе dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum...”, pct. II lit. c) al Regulamentului Circulației Rutiere, în conformitate cu care „conducătorii de sunt obligați să poarte pe cap casca de protecție prinsă cu cataramă în timpul deplasării pe motocicletă (ciclomotor) și să se asigure că pasagerii au procedat la fel”; precum și prevederile pct.45 al Regulamentului Circulației Rutiere, în conformitate cu care „conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră; pct.109 alin. (1), alin. (4) al Regulamentului Circulației Rutiere, în conformitate cu care „conducătorii de biciclete, ciclomotoare, vehicule cu tracțiune animală, călăreții trebuie să circule pe drumul public numai într-un singur rând, menținând în timpul deplasării, în raport cu marginea din dreapta a carosabilului, un interval nu mai mare de 1 m, fiind îmbrăcați în vestă de protecție-avertizare fluorescent-reflectorizantă; conducătorilor de ciclomotoare li se interzice să conducă în stare de ebrietate”, iar drept urmare a încălcărilor enunțate mai sus, nu s-a isprăvit cu conducerea ciclomotorului și în preajma imobilului nr.7, de pe str. Spicului mun. Chișinău, a derapat de pe traseu, provocând căderea pasagerei Duca Tamara.

În rezultatul căderii, pasagerei Duca Tamara, i-au fost provocate potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 1566/D din 19.07.2017, fractura osului radial în loc tipic pe dreapta cu deplasarea fragmentelor, edem al țesuturilor moi la nivelul antebrăzului drept și mâna dreaptă, care au putut fi cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și conform acestui criteriu se califică ca vătămare medie.

Astfel, prin acțiunile sale inculpatul a comis infracțiunea prevăzută de art. 269 alin. (1) Cod penal, după semnele calificative – încălcarea de către pasager, pieton sau alt participant la trafic a regulilor privind menținerea ordinii și securitatea circulației, dacă aceasta a provocat urmările indicate la art. 264 Cod penal.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, prin care a solicitat admiterea cererii, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, iar cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal a suspenda condiționat executarea pedepsei aplicate pe un termen de probă de 3 ani și admiterea solicitării acuzatorului de stat privind încasarea cheltuielilor judiciare în sumă de 964,28 lei, cu dispunerea încasării acestora din contul inculpatului în beneficiul statului, invocând următoarele argumente:

- la individualizarea pedepsei instanța de judecată urma să țină cont de faptul că inculpatul anterior a fost condamnat, se caracterizează negativ la locul de trai și nu este angajat în câmpul muncii;

- instanța de judecată în mod eronat a reținut în calitate de circumstanță atenuantă în baza art.76 din Codul penal, ”recunoașterea vinovăției”, or, în cazul

dat cauza a fost examinată în procedură specială, fiind admisă de către instanță cererea inculpatului privind examinarea cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, iar însuși recunoașterea vinovăției este una din condițiile procedurii date (alin. (2) art.364¹ Cod procedură penală), iar ca consecință inculpatul beneficiază de reducerea limitelor pedepsei prevăzute cu 1/3 (alin.8 art.364/1 Cod procedură penală) și aceasta ar însemna că aceleiași situații de drept i se va acorda o dublă valență juridică;

- instanța nu a luat în considerație și circumstanța agravantă a gradului de vinovăție a inculpatului prevăzută de art. 77 Cod penal, săvârșirea infracțiunii de către o persoană în stare de ebrietate, or, conform certificatul nr.864 din 06.07.2017, cu privire la rezultatul analizei sângelui la alcool, în sângele acestuia s-a depistat 2,70g/l de alcool etilic;

- consideră apelantul ilegală sentința primei instanțe și în partea ce vizează neîncasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 964,28 lei, invocând în acest sens faptul că, efectuarea cheltuielilor judiciare într-o cauză penală este provocată de săvârșirea unei infracțiuni, care impune desfășurarea urmăririi și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o, ca urmare, consideră că cheltuielile judiciare sunt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, temneul juridic fiind vinovăția sa infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 noiembrie 2017, a fost respins ca nefondat apelul procurorului, cu menținerea sentinței fără modificări.

5. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a reținut lipsa de temei întru intervenirea în sentința instanței de fond în această parte, or, după cum se constată din materialele cauzei, la stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă, s-a ținut cont de toate circumstanțele reale și personale privind individualizarea pedepsei, inculpatului fiindu-i aplicată o pedeapsă corectă, echitabilă și legală.

Verificând corectitudinea individualizării pedepsei penale stabilite în privința inculpatului, instanța de apel a constatat că, instanța de fond corect a individualizat pedeapsa penală și prin urmare, a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 6, 7, 61, 75, 76, 77 Cod penal.

Totodată, instanța de apel a mai menționat că, cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, prin numirea efectuării expertizelor judiciare, reprezintă cheltuieli judiciare ce sunt achitate din bugetul statutului.

6. Împotriva deciziei instanței de apel, la 11 ianuarie 2018, în termen, declară recurs ordinar procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, prin care solicită admiterea recursului, casarea deciziei, cu remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului, invocând temei de drept prevăzut de pct. 6) art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a indicat următoarele argumente:

- Soluția instanței de apel de a respinge solicitarea acuzatorului de stat referitor la încasarea de la Șelencov Fiodor a cheltuielilor de judecată contravine normelor penale în vigoare.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în baza materialelor din dosar, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit practicii judiciare constante *erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.*

Colegiul reține că recurentul invocă ca temei pentru recurs pct. 6) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, precum că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

În esență, recurentul critică decizia instanței de apel dintr-un singur considerent, și anume că, în viziunea sa, instanțele de judecată nu au motivat respingerea încasării cheltuielilor de judecată, adoptând în acest sens o decizie neargumentată.

Cu referire la aceste argumente ale recurentului Colegiul penal conchide, că instanța de apel, judecând cauza, a cercetat nemijlocit, sub toate aspectele probele prezentate de părți, pe care le-a apreciat în mod obiectiv, ajungând corect la concluzia de a respinge apelul procurorului, cu menținerea sentinței fără modificări, prin care a fost respinsă solicitarea procurorului privind încasarea de la inculpat a sumei de 965, 28 lei, ce constituie cheltuieli pentru efectuarea expertizei medico-legale și pentru traducerea în limba rusă, or, cheltuielile suportate de către organul de urmărire penală în speță nu sunt unele de natura de a impune cheltuieli neprogramate și neincluse în cheltuielile evidente suportate anume de către stat.

Astfel, art. 227 alin. (2) Cod penal stipulează, că cheltuielile judiciare cuprind sumele: 1) plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali; 2) cheltuite pentru păstrarea, transportarea și cercetarea corpurilor delictive; 3) care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat; 4) cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei judiciare sau de reconstituire a faptei; 5) cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală.

Totodată, alin. (3) prevede, că cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Potrivit art. 228 Cod de procedură penală (1) În modul prevăzut de legea procesuală penală, din sumele alocate de stat vor fi compensate următoarele cheltuieli judiciare suportate de către martori, partea vătămată, partea civilă, asistenții procedurali, *interpreți, traducători, experți*, specialiști, reprezentanții legali ai părții vătămate, ai părții civile:

1) cheltuielile făcute în legătură cu prezentarea la citare în organul de urmărire penală și în instanță;

2) cheltuielile de cazare;

3) salariul mediu pentru toată perioada de participare în procesul penal;

4) cheltuielile de reparare, restabilire a obiectelor care au fost deteriorate în urma utilizării lor în cadrul acțiunilor procesuale la cererea organului de urmărire penală sau a instanței.

(2) Organele, întreprinderile, instituțiile și organizațiile de stat sunt obligate să păstreze salariul mediu pentru toată perioada de timp în care partea vătămată, reprezentantul ei legal, asistentul procedural, interpretul, traducătorul, specialistul, expertul, martorul au participat în procesul penal la citarea organului de urmărire penală sau a instanței.

(3) Expertului și specialistului li se recuperează, de asemenea, costul materialelor care le aparțin și care au fost utilizate pentru executarea însărcinării respective.

(4) Expertul, specialistul, interpretul, traducătorul au dreptul la recompensă pentru executarea obligațiilor, afară de cazurile când le-au executat în cadrul unei însărcinări de serviciu.

(5) Cheltuielile suportate de persoanele menționate la alin.(1) vor fi recuperate la cererea acestora în baza unei hotărâri a organului de urmărire penală sau a instanței în mărimea stabilită de legislația în vigoare.

Prin urmare, suma de 964, 28 lei este compusă din efectuarea expertizei medico-legale (Raportul nr. 1566/D din 19 iulie 2017 (f. d. 46 – 47), servicii de traducere română-rusă (f. d. 86), or, aceste cheltuieli sunt puse pe seama statului prin intermediul organelor de resort care pornesc urmărirea penală și se compun din cheltuieli evidente și necesare în vederea constatării faptei infracționale, însă nu constituie cheltuieli suplimentare suportate de către organul de urmărire penală sau de către instanță, în legătură cu efectuarea urmăririi penale sau judecarea cauzei.

Așa dar, Colegiul penal atestă, că instanța de apel întemeiat a reținut, că aceste cheltuielile sunt suportate de către organul de urmărire penală, care și are atribuția de a administra probele în vederea probării/combaterii acuzației aduse, însă aceste cheltuieli nu sunt de natura de a pune pe seama statului costuri suplimentare, sau exagerate, iar cheltuielile pentru efectuarea expertizei întru stabilirea cauzei decesului victimei, sunt evidente și necesare pentru a demonstra existența/lipsa bănuielii rezonabile privind comiterea infracțiunii.

Colegiul penal de asemenea menționează, că la examinarea cauzei de către instanța de apel au fost respectate prevederile legale prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar eroarea de drept invocată de către recurentă prescrisă la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, nu a fost constatată la examinarea

recursului, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar recursul urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 noiembrie 2017, în cauza penală privindu-l pe **Șelencov Fiodor XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **04 iulie 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Boico Victor